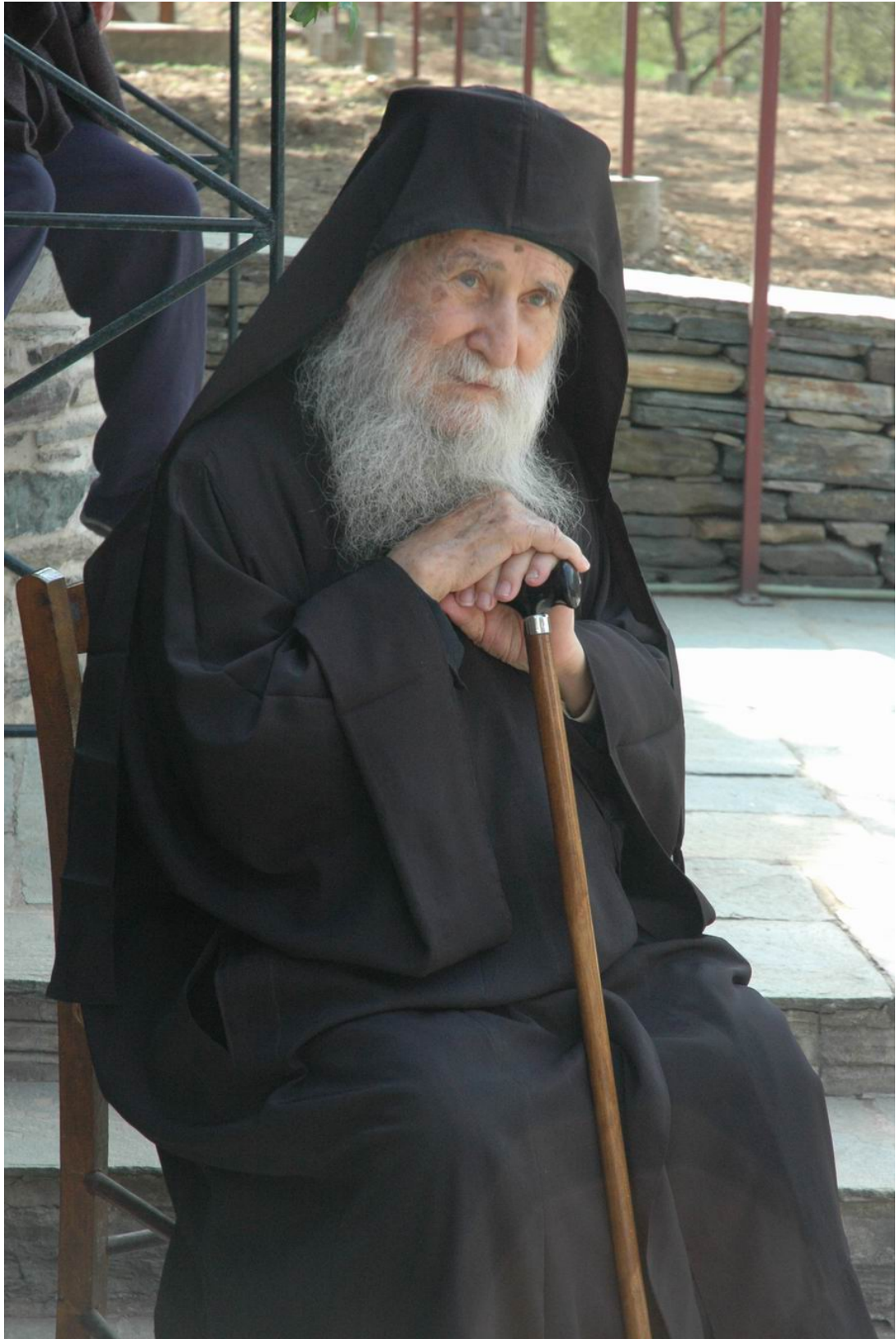


25 Φεβρουαρίου 2020

Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού, επιστολή: Πως εφαρμόζεται ο πνευματικός νόμος

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Ιωσήφ Βατοπαιδινός](#)





(Επιστολή Γέροντος Ιωσήφ σε πνευματικά του παιδιά)

Νέα Σκήτη, 12.2.84

Στους πεφιλημένους εν Χριστώ εύχομαι ολοψύχως.

Βρήκα επιστρέφοντας και την επιστολή σας στην οποία σας απαντώ έστω και συντόμως, έως της προσωπικής μας συναντήσεως εν Χριστώ Ιησού.

Εισέρχομαι κατ' ευθείαν στο θέμα αφού ειδικά αφορά και την ποθεινοτάτη μου κορούλα. Καλώς είπατε, ότι εξ ιδίων δυνάμεων αδυνατεί ο άνθρωπος να επιβληθεί του νόμου της αμαρτίας. Αλλά το ίδιο συμβαίνει και με τον Θεό που και αυτός «αδυνατεί» χωρίς την ανθρώπινη συγκατάθεση. Η «αδυναμία» του Θεού δεν είναι φυσική. Εκ προθέσεως παραιτείται ο Θεός, διά να μη εκβιάσει την θέληση, σεβόμενος την προσωπική του ανθρώπου ελευθερία, που αρχικά, δηλ. κατά τη δημιουργία του, τον προίκισε αφού «αμεταμέλητα τα θεία χαρίσματα».

Όταν ενωθούν και συνεργασθούν καταλλήλως το ανθρώπινο και θείο θέλημα επ' αγαθώ, τότε γίνονται τα αδύνατα δυνατά, κατά το λόγιον, «τα αδύνατα παρ' ανθρώποις δυνατά εστί παρά τω Θεώ». Την ανθρώπινη θέληση πραγματοποιεί η έμπρακτος προτίμησις του μεν ή του δε. Και αν τούτο είναι το θείο θέλημα τότε συντρέχει η θεία Χάρις αποδεχόμενη τη σωστή επιλογή και ενισχύει τον άνθρωπο να νικήσει τη βία του νόμου της αμαρτίας.

Ο πνευματικός πάλι νόμος είναι η περιεκτική θεία δικαιοσύνη και οικονομία που διοικεί και κυβερνά γενικώς την κτίση, ιδιαιτέρως όμως τα λογικά όντα. «Ουχί του ανθρώπου η οδός αυτού» αναφέρει η Γραφή· και πάλιν· «Ο σπείρει τις τούτο και θερίσει» και «την δικαιοσύνην του Θεού θαυμάζειν οφείλομεν».

Ένας ερμηνευτικότερος τρόπος στον πνευματικό νόμο βρίσκεται στα συγγράμματα των Πατέρων μας, του Αγίου Μάρκου του Ασκητού και του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού. Και του πρώτου είναι στην Φιλοκαλία «Περί του Πνευματικού νόμου και των οιομένων εξ έργων δικαιούσθαι» και του δευτέρου πάλιν στην Φιλοκαλία στις πολλαπλές «Εκατοντάδες περί Αγάπης».

Με τον πνευματικό νόμο ρυθμίζονται με ακρίβεια οι προθέσεις των ανθρώπων βάσει των οποίων κινούνται και ενεργούν, παρ' όλο που φαινομενικά κρίνονται διαφορετικά. Εδώ κάθε «παράβασις και παρακοή λαμβάνει ένδικον μισθαποδοσίαν» και «ως εν ροπή ζυγού δικαιοσύνης» αμείβεται και τιμωρείται κάθε ανθρώπινη κίνησις.

Θα μου πεις όμως, πως μόνο αυτό δεν γίνεται, γιατί ακριβώς βλέπομε τα αντίθετα. Άλλοι κακουργούν και ευπραγούν, δηλ. καλοπερνούν. Και άλλοι δυσπραγούν (δυστυχούν) και πάσχουν εν πολλοίς αδίκως. Αυτά είναι φαινομενικά έτσι, και όχι στην πραγματικότητα. Και πάλι τις αρχές και αφορμές τους εμείς δεν τις

γνωρίζομε, ούτε σε χρόνο, ούτε σε χώρο ή ποσότητα. Περί τούτων «ως λεπτών και ποικίλων και δυσδιάκριτων» θα πούμε προφορικώς.

Και τώρα γιε μου, το δικό σου ερώτημα. Όταν φυλάσσεις τον κανόνα σου, όπως λέμε εμείς, δηλ. το πνευματικό σου πρόγραμμα, βρίσκεσαι σε επαφή με τη θεία Χάρη και βοήθεια γιατί η εξάρτηση, που είναι η υποταγή, κρατάει σε επαφή αμφότερα τα μέρη, το θείον και το ανθρώπινο και επομένως «ισχύεις εν τω ενδυναμούντι σε Χριστώ». Όταν παραβείς, και άρα παρακούσεις, κόβεις την επαφή και μένοντας μόνος ακούεις ότι «χωρίς εμού ου δύνασαι ποιείν ουδέν!». Το ίδιο σχεδόν συμβαίνει και με τον εγωισμό, που όταν πρακτικώς εφαρμοσθεί, απωθεί την θεία συμπάρασταση και Χάριν γιατί «ο Θεός υπερηφάνους αντιτάσσεται», που σημαίνει πως όχι μόνο τους εγκαταλείπει, αλλά και τους απωθεί, οπότε μόνο συντριβή τους αναμένει.

Δεν είναι μόνον η «οίησις», που προσβάλλει την θείαν Χάριν, αλλά κάθε τι το κακό, που είναι και λέγεται αμαρτία, έχει το ίδιο ολέθριο αποτέλεσμα. Το πως πάλι συνδέονται τα λογιστικά (νοητικά) με τα αισθησιακά πάθη είναι της διαβολικής συνεργασίας αποτέλεσμα, που υποχωρεί ο ένας δαίμονας στον άλλο για τη δική μας απώλεια και καταστροφή.

Όπως οι σωματικές ασθένειες αναμεταδίδονται με διάφορες περιπλοκές και μπορεί η μια ασθένεια παραμεληθείσα να μεταβληθεί με περιπλοκή σε μια άλλη βαρύτερη έτσι και τα πάθη αν επικρατήσουν αναμεταδίδονται στα συγγενικά τους κακά, αρκεί το αποτέλεσμα να είναι ο ανθρώπινος όλεθρος.

Ναι, δεν είναι πάντοτε η σαρκική κίνησις εξ υποβολής του εγωισμού, αλλά και πολλές άλλες αφορμές την προκαλούν. Και πάλιν, άλλος είναι ο σαρκικός πόλεμος, άλλη η φυσική και άλλη η απαθής κίνησις.

Αυτά μάλλον προφορικά θα τα αναλύσομε, χάριτι Χριστού, αρκεί να τα σημειώνετε για να μη μας τα κλέψει η λήθη.

Τα πράγματα πήραμε ασφαλώς και πολλάκις ευχαριστούμε.

Ταπεινός Γ. Ιωσήφ.